

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 266.

V Ljubljani, v torek 19. novembra 1895.

Letnik XXIII.

Pred volitvami.

V četrtek vrše se po raznih krajih naše dežele deželnozbornske volitve za kmetske občine, ki volijo 16 poslancev. Ker je to zadnji list, ki ga dobé volilni možje v roke pred volitvijo, štejemo si v dolžnost, opozarjati svoje somišljenike, naj vse storé, da trud in delo, katero so imeli prvotni volilci, da so prodrli s svojimi volilnimi možmi, ne bo brezuspešno. Prvo treba, da gotovo vsi volilci pridejo na volišče; po nekaterih krajih bo odločevalo le malo glasov, zato treba, da so naši volilci do zadnjega vsi navzoči pri volitvi, da pridejo ob pravem času, da prinese vsak seboj poverilni list, ki mu je bil izročen od glavarstva ter, da se vsakdo drži svojih političnih somišljenikov, ker agitacija nasprotne stranke in pritisk na volilne može vzlasti po nekaterih krajih bo posebno silen zadnji čas pred volitvijo. Dohajajo nam poročila iz raznih krajev, kako silno da liberalci begajo naše volilne može, ter jih pod raznimi pretvezami skušajo vsaj obdržati doma, ako jih ne morejo pregovoriti na svojo stran. Mi se nadajamo, da bodo volilni možje, ki so bili večinoma v borbi izvoljeni, trdno stali in zvesti ostali besedi, ki so jo dali svojim prvotnim volilcem in zato tudi upamo zmage za našo stranko.

Zato pa treba pred vsem discipline, da volilci volijo soglasno one može, katere je priporočil osrednji volilni odbor katoliško-narodne stranke, ki se je pri tem v prvi vrsti oziral na izražene želje iz volilnih okrajev.

Vsaka osebna antipatija mora se pri volitvi umakniti disciplini, ki zahteva, da somišljeniki jedne stranke delajo vsi za jednega in jeden za vse. Največja napaka je cepiti glasove, voliti jednega poslanca te stranke, drugega druge stranke. Kjer se kažejo taki pojavi, je to znamenje, da v taki stranki ni prave organizacije, katera največ izda v odločilnem trenutku. — Mogoče je tudi vzlasti v nekaterih volilnih okrajih, da pride do ožje volitve. Zato treba, da ostanejo volilci do završitve volitve na volišču, kjer, ako je potrebna ožja volitev, lahko zopet volijo.

Trdno smo prepričani, da bodo vrli naši somišljeniki, ki so tako krepko zastopali svoje stališče pri prvotnih volitvah, tudi sedaj storili svojo dolžnost na dan volitve, ter pokazali, na kateri strani da stoji naš zaveden narod in v katerih načelih pričakuje za-se lepše bodočnosti. Bog daj srečo!

Volite soglasno nastopne kandidate:

1. Za ljubljansko okolico (sodni okraj Ljubljana-Vrhnik): **Gabrijel Jelovšek**, posestnik in župan na Vrhniki, in **Fran Povše**, državni poslanec, vodja in posestnik v Ljubljani.

2. Za okraj Kamnik-Brdo: **Tom. Kajdiž**, dekan v Moravčah.

3. Za okraj Kranj-Tržič-Loka: **Oton Detela**, grajščak, deželni glavar v Ljubljani, in **Andrej Kalan**, vikar in mestni odbornik v Ljubljani.

4. Za okraj Radovljica-Kranjska Gora: **Janez Ažman**, župnik v Gorjah.

5. Za okraj Postojina-Planina-Senožeče-Lož-Bistrica: **Frane Modic**, posestnik in trgovec na Lahovem, in **Josip Zelen**, posestnik v Senožečah.

6. Za okraj Vipava-Idrija: **Matej Lavrenčič**, posestnik v Vrhpolji.

7. Za okraj Novo Mesto-Kostanjevica-Krško: **Viljem Pfeifer**, državni poslanec in posestnik v Krškem.

8. Za okraj Trebnje-Zatičina-Žumberk-Mokronog-Litija-Radeče: **Franc Košak**, posestnik in župan na Grosupljem; **dr. Fran Papež**, odvetnik in deželni odbornik v Ljubljani, in **dr. Ignacij Žitnik**, kurat v Ljubljani.

9. Za okraj Kočevje-Ribnica: **Karol Klun**, kanonik in državni poslanec v Ljubljani, in **Primož Pakiž**, posestnik v Sodražici.

10. Za okraj Črnomelj-Metlika: **Frančišek Schweiger**, župnik na Radovici.

Državni zbor.

Na Dunaju, 16. novembra.

Predsednik **Chlumecky** otvori sejo ob 11. uri 15 minut.

Posl. **Scheicher** obnovi svoje že predloženo resolucijo, v kateri zahteva, naj vlada dela na to, da se omeji militarizem in v to svrhu sestavi ljudsko razsodišče s papežem na čelu. Govornik pojasnuje, da s tem zakonom sicer še ne bo odpravljen militarizem, vendar se mora začeti delati na to in se mora ta ideja v ljudstvu udomaćiti. — Konečno omenja poslanec nečloveškega ravnanja z vojaki, posebno z novinci ter stavi potem predlog, naj se pogosteje ugodi želji kmečkega in obrtnega ljudstva, ako to prosi za premestitev svojih sinov v nadomestno rezervo z gospodarskih ozirov.

Posl. **Suess** je prepričan, da želi vsak zbornični član, da se rešijo mirovna vprašanja mesto krvave vojske potom razsodišča, vendar ni misliti, da bi se to moglo ustanoviti že tekom bodočega leta. Potreba je torej, da se zbornica posvetuje poprej o vojaškem kontingentu. Govornik izraža v to svrhu tri želje: preosnovo vojaškega kazenskega zakona, preosnovo zakona glede jednoletnih prostovoljcev ter uravnavo pokojninskih razmer vojaških vdov in sirot.

Posl. **Biankini** se pritožuje nad surovim ravnanjem z vojaki v Dalmaciji in Istri, posebno pa pri pomorstvu. V to svrhu navede več enakih slučajev. — Konečno kritizuje nečastno postopanje zoper zagrebške dijake povodom sodnijske obravnave.

Posl. **Menger** se popolnoma strinja s predlogom poslanca **Suessa** ter zahteva preosnove vojaškega kazenskega zakona. Ostale večje države imajo že vse preosnovane zakone, le v Avstriji se poslanci zaman poganjajo za to preosnovo.

Posl. **Kronaweter** odobruje predlog posl. **Scheicherja** glede sestave ljudskega razsodišča; le glede predsedstva papeževskega izjavi, da ne bode glasoval za to, ker bi se na ta način cerkvi prepuštil prevelik delokrog.

Posl. **Oberndorfer** priporoča večji ozir na kmečki stan glede vojaških ugodnostij ter želi, naj bi se določil temelj za polajšavo čisti katastralni dohodek od 200 do 250 gld. in da bi se preložile orožne vaje na tak čas, v katerem kmečko ljudstvo lažje pogreša svoje sinove pri delu.

Na dosedaj izražene želje in predloge odgovarja domobranski minister **grof Welsersheimb**. —

Minister pripozna, da je težka naloga, katero nalaga ljudstvu vojaštvo, toda na kako splošno znižanje ni možno misliti, dokler niso v tem jedine vse evropske države. Dosedaj mora država vzdrževati toliko število vojakov, kolikor je potrebno za mirovni čas. Dalje zavrača minister nekatere pritožbe poslanca **Biankinija** glede nedostojnega ravnanja z vojaki. — Glede vojaškega kazenskega zakona pravi minister, da sedaj še ne more objaviti, na kak način se bode ta dal preosnovati, ker se stavijo v tem oziru mnogotere ovire. — Konečno omeni, da se bodo kmalu spremenile pokojninske razmere vojaških vdov in sirot.

Po nekaterih pojasnilih poslancev **Vašatyja** in **Popovskega** se sprejme v drugem in tretjem branju nespremenjena vladina predloga; resolucija poslanca **dr. Scheicherja** se odkloni, sprejme pa se predlog poslanca **dr. Mengerja**. S tem se posvetovanje zaključí.

Posl. **Hauck** in **dr. Pattai** stavita nujni predlog, naj vlada prekliče naredbo ces. namestnika, ter s tem vsaj nekoliko zadosti razžaljenemu zakonu in ljudstvu.

Posl. **Dipauly** graja postopanje vlade ter dejstvo, da zavrača vse na vladarjevo voljo ter stavi predlog, v katerem zahteva dotična pojasnila.

Ministerski predsednik **grof Baden** zavrača napade, izražene v teh predlogih ter povdarja, da ima krona po § 25. občinskega pravilnika neomejeno pravico, potrditi ali nepotrditi dunajskega župana.

Vsled tega izjavlja, da se mora smatrati najvišji odlok za voljo vladarjevo, in da je ta jedini vzrok, vsled katerega je cesarski komisar razpustil mestni svet, ker je namreč z nova izvolil **dr. Luegerja** dunajskim županom. Kar se pa tiče mestnega zbora, češ, da ta še ni bil postavno konstituiran in bi ga vsled tega cesarski namestnik ne bil smel razpustiti, poudarja, da, ako je imel mestni svet pravico, voliti župana, je bil tudi že pravno in resnično sestavljen in ga je vsled tega tudi smel razpustiti ces. namestnik.

Za ministerskim predsednikom nastopi poslanec **baron Dipauly**, ki v daljšem govoru pobija izjavo ministrovo, iz katere je razvidno, da vlada vsa svoja dela pokriva z vladarjevim plaščem, za katera je pa jedino le ona odgovorna. Po govornikovem mnenju je jako nedostojno, ako se krono spravlja v dotiko z strankarskim bojem. Konečno izjavlja, da se konservativna stranka ne more strinjati s pojasnili ministerskega predsednika ter priporoča svoj prodlog.

Poslanec **Pattai** graja odlok cesarskega namestnika, v katerem naroča mes'nemu zboru, naj voli drugega župana, ker se s tem krati bistvena pravica mestnih odbornikov, namreč prosta volitev. Konečno polemizuje proti izjavi ministerskega predsednika.

Za nujnost stavljenih predlogov se oglašé **dr. Kaizl**, **dr. Bareuther** in **Schlesinger**, proti pa poslanci **grof Palfy**, **Zalesky**, **dr. Kopp**, **dr. Suess** in **dr. Menger**.

Pravosodni minister **grof Gleispach** izjavlja v teku debate, da je bilo potrebno razpuščenje, ker se je občinski svet že v svoji prvi nalogi pokazal nesposobnega.

5 45 14 M. M. Pauer

Nadaljni tek današnje seje je bil jako buren. Posebno živahnost so povzročile poslednje besede Luegerjevega govora, ko je rekel, da kdor je zanj, ni zoper cesarja iz katoliško-habsburške hiše, ampak zoper židovsko in mažarsko gospodarstvo. Vsled dolgotrajnega hrupa je moral predsednik izprazniti galerijo.

Poljedelski minister grof Ledebur pobija besede dr. Luegerja, v katerih govori o ubogi, tlačeni Avstriji, ter poudarja, da se v Avstriji ne moreta kratiti sloboda in čast. Vladar stoji nad političnimi, verskimi in socijalnimi razločki. Vodja krščanskega ljudstva mora imeti potrebno mero krščanske ponižnosti. Splošno gibanje na Dunaju povzroča vedno večja revščina v nižjih stanovih. Vlada boede temu odpomogla, nikakor pa se ne boede umaknila toku, na katerem se komaj še poznajo krščanske resnice, akoravno se bori pod praporom krščanstva (1).

Na to se z veliko večino odklonita predloga poslancev Dipauli in Pattai.

Prihodnja seja v soboto 23. t. m.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. novembra.

Gališki glasovi o Luegerjevem vprašanju. Gališki vladni listi, posebno pa „Gazeta Narodova“ trdijo, da je ministerski predsednik grof Bađeni za to tako strogo postopal zoper krščanske socijaliste, ker „niso objektivni“ in ker „nimajo pozitivnega programa“. Dr. Lueger se imenuje v teh listih demagog in slepi agitator, ki se razume samo na hujskarijo. Poleg njega se sumniči tudi dunajsko ljudstvo in se v to svrhu navajajo dogodki iz leta 1848 in 1866. Razumljivo je tudi, da se v popačeni obliki objavljajo Luegerjevi govori, ki se kratko imenujejo „brutalni napad“. Jednako napadajo krščanski socijalizem šleski vladni listi; mej tem ko smejo socijalni demokratje vsako nedeljo imeti svoje shode, se redoma prepovedujejo krščansko-socijalna zborovanja, češ, da se s tem moti družabni red.

Grof Sylva Tarouca je, kakor se danes brzojavno poroča, odložil državnozborni mandat, ker je izstopil iz konservativnega kluba, in ker noče pripadati nobenemu drugemu klubu.

Omladina — Mladočehi — krščanstvo. Kar se je godilo pri Čižkovem pogrebu je zares grozno. Nekdo se je izrazil: pošljimo iz Prage policijo in vojake le za tri dni in ti ljudje bodo obrnili Prago narobe. Tolike množice ljudi ni videl na olšanskem pokopališču doslej nobeden grobokop in paznik, nobenega slavnega moža ni spremilo k večnemu počitku tolikšno število, kakor zapeljanega in nesrečnega morileca. Hudo je moralo biti očetu, ko so vpili omladinisti: proč z duhovnikom, bil je brezverec! Le na prošnjo sivega očeta je duhovnik grob blagoslovil. Da so mu vrgli v grob okove, je tudi pomenljivo. V okove, izjemno stanje, so spravili omladinisti Prago, in komaj je minulo nekaj dni svobode, hočejo menda poklicati nad mesto še hujšo kazen? V okovih so omladinisti, a v okovih brezboštva. Kam pridemo, če boede mladina vedno bolj divjala? Skoda, da se niso vdeležili pogreba C. zaničevalci vere, mnogemu bi se bile oči pač odprle. Nevarnost postopanja omladine priznavajo nekoliko „Nar. Listy“. Priobčili so namreč 13. t. m. članek: „naša duhovščina in volilno gibanje“, v katerem vabijo duhovnike, da se vdeležijo volitev v korist njihove stranke. Nekdo je omenil, da so se prelevili Mladočehi v Staročehi, in da se zoper nje oborožuje napredna in anarhistična stranka. Duhovščina bo že vedela, kako ji je treba postopati, „Nar. L.“ naj se zavedajo svojega vabila in ravnajo naj se po njem. To je pa tudi istina, da boede hitro rasla in vspevala krščanska stranka, če bodo omladinisti tako naprej delali. Njih ravnanje ne more narodu hasniti, in kdor narod ljubi, jih bo pobijal. Ironija je bila, ko so peli mlekozobni mladiči slovaško pesem: „Kdo za pravdu hori“. Kaj vedo komedijantje za stiske in muke Slovakov. Ozir povabila „N. L.“ pa treba konstatirati, da je s tem priznala i liberalna stranka duhovščini in tedaj tudi cerkvi pravico mešati se v politiko. „Nar. L.“ so brez dvojbe zelo liberalen list, in liberalen list je zavrnil govoričenje in pisarenje: cerkev in duhovniki nimajo s politiko nič opraviti! To se vzame na znanje! Kaj porečejo temu drugi listi in lističi pri nas in drugje? Ali bodo s svojim blebetanjem obmolknili?

Rumunska narodno-liberalna stranka je imela pretečeno nedeljo v Bukareštu prvi veliki

javni volilni shod. Vdeležilo se ga je blizu 10.000 oseb. Mej navzočimi so bili tudi vsi ministri, katere je ljudstvo navdušeno pozdravljalo. Prvi je kot govornik nastopil ministerski predsednik Stourdz, ki je v svojem živahno odobranem govoru pojasnoval razloček mej liberalno in konservativno stranko ter zagotavljal, da se bodo vršile volitve popolno slobodno. Jednakega mnenja je bil notranji minister Fleva. Nekdanji konservativni minister Peucesco je povdarjal, da sedanja konservativna stranka ne zasluži tega imena, ker se v dejanskem življenju ne ravnajo po starem svojem geslu. Jednako so tudi vsi ostali ministri grajali delovanje konservativne stranke ter poslušalce vneli za liberalizem. Konečno dostavlja poročilo o tem shodu, da se je ta vršil brez najmanjih nemirov, akoravno redarstvo ni bilo navzoče. Ta dostavek jasno dokazuje, da je rumunsko prebivalstvo že skoro popolno postalo žrtev liberalizma in vsled tega ne nasprotuje liberalnemu ministerstvu.

Salisburyjev govor na Ruskem ni napravil tolikega vtisa, kakor se je trdilo s početka. „Novoje Vremja“ in poluradne „Vjedomosti“ imenujeta postopanje angleške vlade v orijentalnem vprašanju nesmiselno komedijo, katera pa ni neznana ostalim evropskim velevlastim. Angleško-italijanska pogodba ni naperjena samo proti sultanu, marveč tudi proti Rusiji in trozvezi. Poslednji list vsled tega svari vlado, naj nikar preveč ne zaupa hlinjenemu prijateljstvu Anglije. Nasprotno pa Rusija popolno odobrava korak Avstrije, ki ima resno voljo za ohranjenje miru in se torej smejo na njeno pomoč zanašati vse miroljubne države.

Turčija. „Hamburger Correspondent“ priobča daljši članek o žalostnih razmerah v Turčiji. Mej drugim piše, da je turško prebivalstvo jako nezadovoljno z novo vlado. Posebno pa je presenetila vse kroge odstava velikega vezirja Kiamil-paše, tako da je tudi francoski poslanik izjavil sultanu, da je turška vlada odgovorna vsem velevlastim za srečen dohod pregnanega Kiamila v Smirno. Tako daleč je prišlo v Turčiji. Velikega vezirja, kateremu ni nikdar manjkalo resne volje za delo, pahne dvorna stranka s sedeža in se more le s tem rešiti, da se ga usmilijo evropski poslaniki in njihovi zdravniki. Mož, ki vsled bolehnosti ni smel nastopiti daljne poti, se je moral umakniti z mesta ter odpotovati z rodbino vred v Aleppo. In vse to se je zgodilo le vsled tega, ker je sultan resno opominjal na uvedbo prepotrebni preosnov in ker je grajal velike napake dvorne stranke. Jednako se je zgodilo z nekaterimi ministri. Na izpraznjene sedeže je imenoval sultan mož, katerim manjka zmožnosti in časti, da bi mogli voditi usodo Turčije, ki se nahaja tik propada. Ako torej sultan meni, da boede z novimi možmi dosegel to, po čemer hrepeni cela Turčija in ž njo vred ves civilizovani svet, se jako moti. Nova vlada ne ugaja in ni prijazna niti Mohamedanom, torej se je še manj nadejati, da bi bilo ž njo zadovoljno krščansko ljudstvo. Zadržna poročila o velikih in vedno pogostejših nemirih nam dovolj potrjujejo take sodbe.

Deželnozbornske volitve.

Volilni shod v Metliki. Iz Metlike, dne 18. novembra: Shod je bil napovedan ob 6. uri, ali morali smo čakati do 8. ure. V prostorni dvorani „pri zlati kroni“ se je zbralo kakih štirideset do petdeset volilcev in gotovo do trideset nevolilcev. — Dr. Tavčar vstopi v spremstvu dr. Slanca in g. sodnika Smole. Predsednikom shoda se voli župan Salloker, ki dá najprvo besedo dr. Tavčarju. Ta je tako-le spregovoril:

„Dolenjska mesta so me povabila, da sprejem kandidaturu. Jaz sem se temu povabilu odzval, dasi mi je bilo težko prevzeti ponudbo, in to iz dveh razlogov: 1. ste imeli doslej poslanca, s katerim se bo vsak naslednik težko primerjal; 2. pa je kandidatura na Kranjskem težka stvar, ker nasprotna stranka človeku ne dá miru ter mu greni življenje. Morda mi bo celo kedo očital dobičkaželjnost. Toda opomni hočem le to, da sem doslej vse dijete razdelil kranjskemu in loškemu bralnemu društvu.“

Na to razvija gospod kandidat svoj program nekako tako-le:

„Pri nas ste dve stranki, jedna narodna, h kateri pripadam jaz, druga klerikalna, ki si po krivici prideva ime „katoliško-narodno“. Pri volitvah v kmetskih občinah bo skoro gotovo povsodi prodrla klerikalna stranka. Zato so naši somišljeniki mislili, naj jim prepustimo še mesta, da pokažejo svojo nezmožnost v deželnem zboru, ali jaz sem bil dru-

zega mnenja. Žalostno bi bilo, ko bi v mestu ne bilo razumnikov, ki obsojajo močno temna načela klerikalne stranke.“

Na to dokazuje dr. Tavčar, da vera res ni v nevarnosti, da je to le gola fraza in orožje v roki klerikalcev.

Potem pripoveduje in razlaga dr. Tavčar svojim poslušalcem priliko o farizeju in cestinarju. In ko našo duhovščino prav po gorjansko oklesa kot farizeje, se spravi na osebo prevzvišenega knezoškofa.

„Nasprotna stranka“, tako nadaljuje, „se poslužuje vere kot sredstva za agitacije. Vzeli so nam celo Boga in ga postavili v sredo volilnega boja. Vprašam vas, je-li pametno storil tisti, ki je to zapovedal? Za vero je to prav slabo. Če bom jaz voljen za poslanca, potem bodo jeli ljudje pomišljivati, rekoč: „Največa skrivnost naše vere, sv. Rešnjje Telo, ni toliko mogočna, da bi vrgla dr. Tavčarja.“ To bo vero omajalo. In zato naša stranka bolj skrbi za vero kot klerikalna.“

„Je pa še druga nevarnost, katera preti našemu ljudstvu od klerikalne stranke. Ker ta tolpa ljudij vidi, da povsodi ne zmaga z vero, se je oklenila kot novega orodja socijalističnih idej, in te ideje nekoliko poškopljene z blagoslovljeno vodo (G. Č.: To je blasfemija, Vi se norčujete iz vere) so ji dobro sredstvo za agitacije. — Sedaj ščuvajo reveže proti bogatinom, stanove proti stanovom. Kmalu bodo morda jeli v cerkvi ljudem oznanjevati, da so sodniki, okrajni glavarji itd. popolnoma nepotrebni. Te socijalistične ideje se bodo hitro razširile mej ljudstvo; toda kdo bo gasil, kadar bo začelo goreti? Tedaj se bo duhovščina skrivala, kakor se je skrivala v francoski revoluciji.“

„Iz teh vzrokov sem in ostanem jaz strasten nasprotnik klerikalne stranke.“

V tem začnjem stavku je izraženo jedro Tavčarjevega programa.

„O drugem programu ne bom mnogo govoril,“ tako nadaljuje. „Nasprotna stranka mnogo obeta, da bi vjela kaj kalinov na svoje limanice; ali večji del spada vse to, kar obeta, v področje državnega zbora. Jaz se bom pečal z gospodarskimi vprašanji. Treba bo deželi še marsikake ceste, tudi železnice, posebno v Belo Krajino. Tudi za živinorejo bo treba kaj storiti in za vinograde.“

„Ce pride nasprotna stranka na krmilo, bo strašno gospodarila. Govori se, da hoče na deželne troške sezidati jezuitski gimnazij. (N.: „Kdor to trdi, ta laže.“ — T.: „Jaz si tega ne dam govoriti od . . . [hotela mu je uiti hujša beseda, pa se je popravil] . . . na tem kraju.“) Žitnik mi je rekel: „Ce pridemo mi do večine, potem boste videli, kako vas bomo.“ Če pride klerikalna stranka na krmilo, bodo vsako cesto tako speljali, da bo peljala mimo cerkve, tudi šola bo prišla v veliko nevarnost. Jaz se hočem prizadevati za pravico slobodnega duha in prostega mišljenja, katero pravico nam je Bog dal.“

„Moj program je torej: 1. Odločno nasprotovanje katoliški stranki, in 2. gospodarske stvari.“ (Odobranje na strani liberalcev.)

Za besedo se oglasi kapelan Nadrah. Ko on vstane, strašno začne razgrajati in vpiti prvi mestni svetovalec Fr. Jutraž, hoteč mu zabraniti, da bi govoril. Dolgo časa razgraja in še le, ko mu gospod predsednik preti s policajem, umolkne. O tem možu bom podal o priliki nekaj anekdotič „Slovenčevim“ bralcem v zabavo. Vsebina njegovega govora je kratko ta-le:

Nekdaj, ko so prihajali na Belokranjsko zopet Turki, so se naši pradedi v prvi vrsti borili za vero, potem za domovino in cesarja. Sedaj imamo isti boj: borimo se za pravice naše domovine, vojskujemo se pa tudi za cesarja; zakaj nasprotniki Slovencev so ob jednom tudi nasprotniki vladajoče habsburške hiše. Najhujši boj pa nam je za vero. Na to dokazuje iz govora gospoda dr. Tavčarja, da je stranka, h kateri pripada on, v resnici liberalna. In zato takega moža neodvisni Metličani ne marajo za svojega poslanca. V gospodarskih rečeh gospod dr. Tavčar za Kranj in Škefjo Loko ni storil ničesar. In kako naj kdo upa, da bo storil kaj za dolenjska mesta, katerih potrebe so mu popolnoma neznane, ker je on tujec na Dolenjskem. V zadnjem času se mnogo piše o „komandi farovžev“. Kdo komandira v Metliki? Dva moža sta: kakor sta ta dva godla, tako je doslej plesala cela Metlika. Od sedaj ne bo več tako. Pri teh volitvah bo Metlika pokazala, koliko meščanov je neodvisnih. Kdor je nezavisen katoliški mož, ne bo volil dr. Tavčarja. (Odobranje in preat.)

Na to je dobil besedo g. Janez Bajuk, meščan, ter dejal, da njemu ni vse eno, kako se odgojuje otroci; on zahteva katoliške odgoje in je zato proti Tavčarju.

G. kapelan Češarek vpraša dr. Tavčarja, zakaj ne kandidira na Gorenjskem. Če bi bil on dober poslanec, bi ga gorenjska mesta ne bila pustila.

G. Nadrah ga vpraša, je-li res on spisal pamphlet 4000?

Dr. Tavčar odgovarja:

„Naši nasprotniki so tega mnenja, če se kaka duhovska oseba napade, da se s tem vera napada. Jaz sem tega mnenja, da je kritika prosta, in da se smejo tudi duhovne osebe presojudati.“

„V Kranju in Škofji Loki ne kandidiram zato, ker bi utegnil tam propasti. Naša stranka pa hoče, da ostanem še v deželnem zboru, ker sem zmožen zato, da gledam klerikalni stranki pod prste. Zato kandidiram tam, kjer je upanje, da ne propadem.“

„Spis „4000“ je satira, spisana proti Mahničju; v njej se smešijo Mahničjeva načela ne pa cerkev. Odgovor na stavljeno vprašanje pa odklonim, ker ne spada k deželnozborni volitvi.“

Ko je dr. Tavčar izgovoril, je predsednik zaključil shod, ne da bi prišlo do kakega glasovanja. Dr. Tavčar je pa takoj po govoru odšel iz dvorane v drugo gostilno, kjer mu je do pozne noči sviral mestna godba.

K sklepu naj še omenim, da je v Metliki večina volilcev, ki ne bodo dali svojih glasov dr. Tavčarju, ampak kandidatu iz svoje srede. Za Tavčarja je mestni odbor in nekateri uradniki. Večina volilcev se shoda niti vdeležiti ni hotela, in med vdeleženci je bilo mnogo Tavčarjevih nasprotnikov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. novembra.

(V proslavo godu Nj. Veličanstva cesarice) so imeli danes dijaki vseh tukajšnjih zavodov šole prosti dan ter so se udeležili službe božje po raznih cerkvah.

(Dnevni red) seji občinskega sveta ljubljanskega, v sredo, 20. dan novembra 1895 ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Oznanila predsedstva. II. Finančnega odseka poročilo o izkazu daril, došlih mestnemu magistratu povodom potresa. III. Stavbinskega odseka poročilo o splošnem regulacijskem načrtu za mesto Ljubljano. IV. Stavbinskega in lepševalnega odseka predlog glede pomnožitve tehniških moči pri mestnem stavbinskem uradu. V. Stavbinskega odseka poročilo o prošnji za spremembo nekaterih določil o načinu zidanja nasproti deželnemu muzeju in o njega ponudbi gledé odkupa nekega zemljišča na tem kraju. Tajna seja.

(„Rodoljubove“ surovosti.) Zadnji „Rodoljub“ je napadel vzlasti kandidata gg. Pfeiferja in dr. Papeža ter jima očital, da nista zmožna zastopati kmeta, ter pravi: „Pfeifer in Papež naj govorita o zboljšanju živinoreje na Dolenjskem, o povzdigi prašičje reje, ko pa le vesta, ko meso na mizo skuhanu dobita, če je goveje ali svinjsko. Če je pa govednja od bika ali stave krave, pa tudi ne bosta vedela povedati!“ — Nam se pač zdi skrajno nedostojno tako pisarenje, dastavimo pa, da, ako se že išče zastopnik, ki bi vzlasti skrbel za živinorejo, bi bil zato najmanj sposoben vodja kmetijske šole na Grmu g. Dolenec, kajti dve kravi po 400 glđ., ki sta v zadnjem letu poginili na Grmu, sta zato najboljši dokaz.

(V novi bolnici) so danes v zvonik ondotne cerkve potegnili zvonove, ki so bili poprej v zvoniku stare cerkve.

(Deželni odbor) je dovolil 100 glđ. kmetijski podružnici v Žuzemberku za nasaditev vinogradov z ameriškimi trtami in poleg tega 1000 sadik, bilf in ključev. Jednako v isti namen kmetijski podružnici v Čatežu.

(Nagloma umrl) je danes opoldne dež. dacar Pirkovič, katerega je na Dunajski cesti zadel mrtvoud.

(Za žuzembski, trebanjski in mokronoški okraj) je nakupil deželni odbor pet plemenitih bikov.

(Na včerajšnji živinski semenj) so prignali 946 konj in volov, 645 krav in 57 telet. Kupčija z go-

vejo živino je bila jako živahna, ker je došlo mnogo kupcev s Koroškega in Tirolskega; srednje živahna pa je bila kupčija s konji.

(Nagrada za rešitev življenja) je dobil Franc Pogačnik iz Duhe, ker je dne 1. maja t. l. rešil iz vode Franca Kerna iz Gorenj.

(V Slavini) je umrl jeden izmej volilnih mož iz Matenje Vasi. Pri nadomestni volitvi je bil zopet izvoljen odličien katoliško-naroden mož gospod Fr. Dekleva iz Slavine.

(Razpisane službe.) Na štirirazredni ljudski šoli v Kočevju je definitivno namestiti mesto učitelja z letno plačo 450 glđ. in na dvorazrednici v Stari Loki mesto učiteljice z jednako plačo. Prošnje za ti mesti je vložiti do 29. t. m. pri okr. šolskem svetu v Kočevju.

(Goriška družba vednega češčenja sv. R. T.) bode zadnje dni t. m. obhajala petindvajsetletnico s tridnevno pobožnostjo.

(Iz goriške nadškofije.) Č. g. Alojzij Vuk gre za župniškega upravitelja na Lokve; č. g. Valentin Pipan, kapelan v Mirnu, je postal vikar v Gradišču. Razpisana je služba pomožnega učitelja veronauka na c. kr. gimnaziji v Gorici.

(Nova železniška črta med Trstom in Benetkami.) Listi poročajo, da je zveza furlanske železnice z italijansko v S. Giorgio di Nogaro dognana stvar.

(Iz Celovca.) Velikega prijatelja in zagovornika sedanje šole tožilo je 14letno dekle radi razžaljenja časti. In smola — bil je obsojen na 5 glđ. kazni. A ne še zadosti! Naznanila je še priziv! — Da je naše mesto polno židov, je znano; da so pa celó v mestnem zboru ljudje, ki jih podpirajo, nismo vedeli. Dne 12. novembra obravnavalo se je v mestnem zboru o prošnji židovskega trgovca Klingerja radi izložnih oken. Dovolila so se mu o priliki pod pogojem, da po § 58. stavbinskega reda ne bodo širji, kakor 24 centimetrov. A žid v svoji nesramnosti napravi jih, ne meneč se za isto določilo, v širjavi 40 centimetrov in se sklicuje na druge prodajalnice. In tu mu vstane zagovornik — slavni — Abuja, rekoč, da se mu prošnja ne sme odbiti, ker bi prišel zbor v sum antisemitizma! Da, žalibog, da jim je ljubši žid, nego Slovenec. —j.

Društva.

(Katoliško društvo za delavke) je 17. t. m. priredilo zabavni večer v proslavo svojemu pevovodju gosp. Leop. Belarju, ki je 15. t. m. obhajal svoj imendan. Prostorno dvorano so povabljeni p. n. gosti in društveni člani napolnili do zadnjega kotička. Izmej dobrotnikov, ki so društvo ta večer s svojo navzočnostjo počastili, imenujemo p. n. gg.: kanonik in stolni župnik Janez Flis, mestni župnik Martin Malenšek, kapelan Fr. Mekinec, malone vsi duhovni pomočniki mestnih farã, oskrbnik Schorn itd. — Vspored so društveni člani izvršili v splešno zadovoljnost navzočih, zato so dobili obilo zaslužene pohvale. — Gospod predsednik, kanonik Janez Rozman je v izbranih besedah pojasnil pomen večera in častital gospodu pevovodju, kateri se toliko trudi za revne delavke. — Marija Klepec je prav dobro prednašala za ta večer zloženo pesem, katero je društvo gosp. Belarju poklonilo v obliki krasno izdelane diplome. — Pevski zbor je tudi ta večer, kakor vedno, častno rešil svojo nalogo. Prvikrat se je pela Heidrichova „Cerkvica“, za navadne pevce dokaj težak zbor. — Glavna točka zanimivega vsprejeda pa je bil igrokaz: Indijski siroti; spisal Fr. Finžgar. — Dolgo časa so se pridne igralke pripravljale na ta večer, zato so pa tudi zelo častno izvršile svoje naloge. Vsaka je svoj del tako dobro znala na pamet, da šepetanke kar nič ni bilo čuti, ki pri taci nastopih sicer igra glavno osebo. Pohvalno moramo omeniti tudi društvenih šivilj, ki so naredile za igro veliko uprav indijskih oblek.

Telegrami.

Dunaj, 18. novembra. S prvim januvarijem stopi v veljavo novi tovorni tarif na državnih železnicah, ki se v glavnih točkah strinja s predlogi državno-železniškega sveta.

Dunaj, 19. novembra. Danes dopoldne so se pričela v škofijski palači škofovska posvetovanja pod predsedstvom kardinala Schönborna.

Nalžov, 18. novembra. Zdravstveno stanje grofa Taaffeja se je v teku včerajšnjega dne zelo poslabšalo.

Nalžov, 19. novembra. Nevarno bolnemu grofu Taaffeju je podelil papež apostolski blagoslov.

Budimpešta, 18. novembra. V Hatvanu je trčil včeraj zvečer tovorni vlak ob tam stoječi osobni vlak. Dva vozova sta popolno razbita; jeden služabnik je težko ranjen.

Pariz, 18. novembra. (Poslanska zbornica.) Zbornica je danes vsprejela osem odstavkov načrta zakona o dedinskem davku. Posl. Defaure je stavil interpelacijo glede Artona, katerega je včeraj policija aretovala radi velikih goljufij pri borzi. Po pojasnilu ministerskega predsednika Bourgeoisa je zbornica s 421 proti 52 glasovom odobrila vladino postopanje.

Rim, 18. novembra. Danes popoldne se je pojavil v Reggio di Calabria in Messini precej močen potresni sunek. Škode ni povzročil nobene.

Bruselj, 18. novembra. Pri včerajšnji občinski volitvi so dobili liberalci 10.051, radikalci 4882, katoličani 8015 in socijalisti 6895 glasov. Občinski svet sestoji toraj iz 12 liberalcev, 10 katoličanov in 9 socijalistov. Liberalci so ostali v manjšini.

Bruselj, 18. novembra. Kakor pri volitvah v postavodajalni zbor pretečeno leto tako je tudi pri sedanjih občinskih volitvah liberalna stranka dobila občuten udarec na korist katoličanov in socijalistov. Občinski zbor bruseljski, ki je bil dosedaj sestavljen iz samih liberalnih odbornikov, bode sedaj zastopan polovično po katoličanih in socijalistih. Dosedanji občinski zastop antverpski, dosedaj liberalni, bode štel v bodoče 16 liberalcev in 15 katoličanov. Ravno tako bodo zastopana mesta Lüttich, Gent i. dr.

London, 18. novembra. „Reuters Office“ se poroča iz Carigrada: Angleško-armenska družba je prejela danes dopoldne iz Anatolije naslednjo brzovjavo: „Armenci se povsodi more. Več nego 100.000 oseb je umrlo vsled lakote. Ob jednom se prosi angleška vlada pomoči, ker je turška vlada brez moči.“

Aden, 18. novembra. 45.000 dobro oboroženih Arabcev je napadlo turške čete v pokrajini Jemen. Turški vojaki so popolno obkoljeni.

Umrli so:

17. novembra. Franc Jančigaj, sprevednikov sin, 14 mesecev, Kravja dolina 6, davica.

V bolnišnici v Vodmatu:

19. oktobra. Janez Vider, samski čevljarski pomočnik, 36 let, jetika. — Ceolija Ahačevič, samska kuharica, 28 let, combustio, erisypelas.

23. oktobra. Ana Tekavec, samska dekla, 25 let, jetika.

24. oktobra. Frančišek Mazi, bajtarjev sin, 17 let, srčna niba.

27. oktobra. Alojzij Jež, samski kovaški pomočnik, 20 let, jetika.

29. oktobra. Alojzij Sgarbano, samski zidar, 24 let, pleuritichen eksudat. — Blaž Mesec, revež, 82 let, naduha. — Terezija Bajželj, samska gostija, 65 let, ostarelost.

31. oktobra. Jožef Maselj, oženjen bajtar, 33 let, cirrhosis hepatis.

1. novembra. Marija Plevel, samska gostija, 70 let, ostarelost.

2. novembra. Frančišek Pavlič, oženjen zidar, 63 let, rak v želodcu.

3. novembra. Albert Kliš, samski dninar, 47 let, jetika. —

4. novembra. Marija Mihelič, samska gostija, 63 let, ostarelost. — Marija Fuchs, omožena delavka v tabačni tovarni, 33 let, jetika.

5. novembra. Pavel Zotlar, samski dninar, 46 let, carcinoma hepatis. — Doroteja Palčič, vdova 79 let, plušnica.

6. novembra. Ivana Hoor, vdova, 77 let, ostarelost.

10. novembra. Frančišek Japelj, delavčev sin, 13 let, tetanus rheumaticus.

11. novembra. Frančišek Mautinger, samski bajtar, 40 let, typhus abdom.

12. novembra. Janez Fležar, samski berač, 70 let, ostarelost. — Terezija Babnik, kurjačeva žena, 36 let, hydrops cystis fel. — Valentin Hribar, samski delavec, 37 let, jetika.

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Beziirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokri-na v 24. urah v mm.
18.	9. zvečer	742.8	2.0	brezv.	megla	0.0
19.	7. zjutraj 2. popol.	743.1 742.5	4.4 7.1	sl. zah. sl. zah.	megla oblačno	0.0

Srednja večerajna temperatura 2.0°, in za 10 pod normalom.

Zahvala. 675 1-1

Za mnogoštevilne dokaze presrčnega sočutja prijateljev in znancev o neizmerni zgubi ljubljene soproge, oziroma matere, sestre, svakinje in tetice, gospe

Marije Geršak,

za veliko spremstvo k večnemu pokoju, za lepo petje in krasne vence se prav srčno zahvaljujejo

žalujoči sorodniki pokojne.

Ormož, dne 17. novembra 1895.

Prečast. duhovščini

za liturgično uporabo najbolje priporočeno

V. A. Vinding-a

v Bistriči ob Dravi na Koroškem

patentovano, na poseben način prirejeno

ogljje za kadilnice

100 komadov gl. 1.80, poštni zabojček po 150, 200 in 300 komadov.

Pri naročilih blagovoli naj se posluževati nemškega ali latinskega jezika. Dobi se tudi patentovani stenj za večne luč.

WAKTISCH und GUT

Priznanje. Pri Vas naročeno in prejeto ogljje za kadilnice smo porabili. Vaša iznajdba je res krasna, namenu popolnoma zadoščujoča in praktična. Blagovolite mi poslati zopet zabojček s 300 komadi — Malteški redovni konvent v Pragi, III., Badgasse 4, v maju 1895. I b 1, t. č. superijor. 19 52-30

Eksekutivne dražbe.

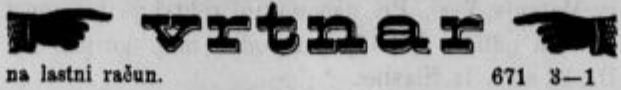
Valentina Jerine iz Čolnih nepremakljivo posestov (1470 gl.) terjatev 68 gl., dne 20. nov. in 20. dec. v Litiji.

Antona Praznika z Metnaja zemljišče (1260 gl.) dne 28. nov. in 19. dec. v Zatičini.

Marije Gruden od Sv. Mihaela posestvo (1110 gl.) dne 23. nov. in 21. dec. v Senožečah.

Graščina Rakovnik pri Ljubljani prodaja steljo (listje).

Ondi se sprejme tudi

na lastni račun. 671 3-1

Javna zmanjševalna dražba za zgradbo novega šolskega poslopja v Koprivniku

se bode vršila

7. dan decembra 1895, dopoldne ob 10. uri v občinski pisarni v Boh. Bistriči.

Načrti in proračuni so na razpolago pri županstvu v Srednji Vasi. — Zahtevalo se bode 10% jamčevine.

Stroški so proračunjeni:

Zidarsko delo	2116 gl. 65 kr.
kamnoseško delo	160 " 41 "
tesarsko delo	1158 " 13 "
mizararsko delo	350 " 76 "
ključavničarsko delo	511 " 56 "
kleparsko delo	180 " 81 "
barvarsko delo	88 " 40 "
steklarsko delo	77 " 64 "
slikarsko delo	20 " 72 "
lončarsko delo	179 " — "
šolska uprava	196 " 94 "

Skupaj . . . 5021 gl. 02 kr.

Krajni šolski svet v Koprivniku, dne 17. novembra 1895.

677 3-1

Predsednik: Tomaž Zupanc.

Konrad Hopperwieser-jev c. kr. priv. zavod za izdelovanje orgelj v Gradcu, Lendplatz 27,

se priporoča v izdelovanje novih orgelj v poljubni velikosti (s patentovano tipalno registraturo), pa tudi v prenavljanja in popravljanja starih orgelj.

Ker sem se strokovno izveščal v največjih in najslovičnejših zavodih za izdelovanje orgelj v Nemčiji, kakor so: E. F. Walcker v Ludwigsburg-u, W. Sauer v Frankobrodu in F. G. Weigle v Stuttgart-u, torej morem tako gledé na umetniško izvršitev in trpežnost, kakor tudi gledé na uporabo najboljših priznanih novostij kar najbolje ustreči. — Priporočilna pisma so na razpolago. — Dolgoletno jamstvo, zmerne cene, poštna postrežba. 23 26-3

Največja izbora

lesenih, platnenih in gradl-zastorov (rollett) za okna, zadnje imenovanih z in brez slik, najboljših patentovanih zapiralnikov (Rolläden) za hišna in izložbena okna, premične varnostne stene (Spanische Rollwände),

trpežno in ukusno izdelane po najnižji tovarniški ceni pod ugodnimi plačevalnimi pogoji, tudi na obroke.

Podpisani usojam si p. n. občinstvu, prečast. duhovščini in župnijskim predstojništvom, cenj. hišnim posestnikom in drugim uljudno priporočati najpoštenjšo krščansko tvrdko, katero zastopam jaz, v naročila gore omenjenih stvari po originalni tovarniški ceni pod najugodnejšimi pogoji. — Urejevanje pri nas kupljenih zastorov in drugih priprav je brezplačno.

Ker je blago potujočih agentov nezanesljivo, povzru pa še 30 do 40% dražje od mojih originalnih tovarniških cen, torej prosim, da cenj. naročniki izključljivo le pri meni naročati blagovoliijo. Jaz rade volje dajem pojasnila ter na željo napravim proračun stroškov, vsakdo se more torej pripricati o istinito nizki ceni in ugodnih pogojih.

Za sedaj naročene in o spomladu uporabljane in poslana šaluzije in roletne, dovoljujem mnogo znižane izjemne cene.

Poleg tega dobim se edino le pri meni vsakovrstna gostilničarska oprava, pivotlačilke izdelane po najnovejšem zdravstvenem predpisu, ledenice, pipe itd., vsakovrstni najboljši šivalni stroji, zlate in srebrne žepne ure za gospe in gospe najboljših tvrdk, raznovrstni godbeni instrumenti od svetovnoznane tvrdke v Inomestu po najnižji tovarniški ceni. Imam tudi najboljše državne, posojilne in premijske srečke od najzanesljivejših bančnih zavodov, katere oddajem proti mesečnim obrokom; sprejemljem ude v žrebno delilno društvo.

V mnogobrojna naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem

Andrej Hallekar 676 1-1

v Ljubljani, Gruberjeve ulice št. 1, II. nadstropje,

sedaj edini pooblaščen zastopnik in monteur za Ljubljano in kronovino kranjsko c. kr. vseobš. priv. žitavske in grottauske tovarne za žaluzije in roletne

Maks Vetterlein preje G. Görner.

Vsa pismena in ustmena vprašanja in naročila blagovolé naj se neposredno meni doposlati

Dunajska borza.

Dne 19. novembra.

Skupni državni dolg v notah	99 gl. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 " 75 "
Avstrijska zlata renta 4%	120 " 40 "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 " 60 "
Ogerska zlata renta 4%	120 " 75 "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	98 " 25 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1020 " — "
Kreditne delnice, 160 gl.	377 " — "
London vista	120 " 70 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " — "
20 mark	11 " 79 "
20 frankov (napoleonov)	9 " 59 "
Italijanski bankovci	44 " 70 "
C. kr. cekini	5 " 70 "

Dne 18. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	147 gl. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	158 " 25 "
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	198 " 75 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 " — "
Tisine srečke 4%, 100 gl.	140 " — "
Dunavske vravnave srečke 5%	125 " 75 "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 60 "
Posojilo goriškega mesta	112 " — "
4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 60 "
Priporočene obveznice državne železnice	— " — "
" " južne železnice 3%	166 " 25 "
" " južne železnice 5%	131 " 25 "
" " dolenskih železnice 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gl.	198 gl. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	— " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	17 " 40 "
Rudolfove srečke, 10 gl.	23 " — "
Salmove srečke, 40 gl.	68 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gl.	70 " — "
Waldsteinske srečke, 20 gl.	53 " — "
Ljubljanske srečke	23 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	169 " — "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v	3370 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	470 " — "
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	101 " 50 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— " — "
Montanska družba avstr. plan.	88 " 50 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	165 " — "
Papirnih rubljev 100	129 " 75 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zguž pri šrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti. naloženih glavnic.